

รายงานการวิจัย

เรื่อง

รูปแบบการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในระบบการศึกษาทางไกล
ของหลักสูตรเกษตรศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการจัดการการผลิตสัตว์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

Model of Practical Training in Distance Learning System of Agricultural
Management Program Major in Animal Production Management,
Sukhothai Thammathirat Open University

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ มณีรัตน์
รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิชา พุทซาคำ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยการศึกษาทางไกล
ประจำปี 2565
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ชื่อเรื่อง รูปแบบการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในระบบการศึกษาทางไกลของหลักสูตรเกษตรศาสตร์
บัณฑิต วิชาเอกการจัดการการผลิตสัตว์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ มณีรัตน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิลา พุทษาคำ

ปีที่แล้วเสร็จ 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางและปัจจัยที่เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล และ 2) พัฒนารูปแบบการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ นักศึกษหลักสูตรเกษตรศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาการจัดการการเกษตร วิชาเอกการจัดการการผลิตสัตว์ จำนวน 207 ราย และคณาจารย์ที่จัดการเรียนการสอนฝึกปฏิบัติเสริมทักษะของสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ จำนวน 8 ราย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกแนวทางการฝึกปฏิบัติฯ ในรูปแบบเผชิญหน้าร่วมกับออนไลน์ผ่านโปรแกรมออนไลน์มากที่สุด รองลงมา คือ รูปแบบเผชิญหน้า และปัจจัยด้านความพร้อมของนักศึกษาในการเรียนฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ได้แก่ ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียน ระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียน การใช้โปรแกรมในการเรียนออนไลน์ ช่วงเวลาในการเรียน และค่าใช้จ่ายในการเรียนออนไลน์ พบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่คณาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เลือกแนวทางการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในรูปแบบเผชิญหน้า รองลงมา คือ รูปแบบเผชิญหน้าร่วมกับออนไลน์ผ่านโปรแกรมออนไลน์ สำหรับความคิดเห็นของคณาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมของปัจจัยในการจัดการเรียนการสอน พบว่า ด้านผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยี และด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความพร้อมในระดับมากที่สุด ขณะที่ในด้านสภาพแวดล้อมในการสอนชุดวิชาฝึกปฏิบัติฯ จะต้องมีความพร้อมในระดับมากที่สุด และ 2) รูปแบบการจัดฝึกปฏิบัติฯ ที่เหมาะสมกับระบบการศึกษาทางไกล คือ รูปแบบที่ 1 คือ รูปแบบเผชิญหน้า และรูปแบบที่ 2 คือรูปแบบเผชิญหน้าเป็นหลักร่วมกับการสอนรูปแบบออนไลน์ กิจกรรมที่สำคัญในการฝึกปฏิบัติฯ รูปแบบเผชิญหน้า ได้แก่ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การสาธิต และการลงมือฝึกปฏิบัติจริง สำหรับการสอนรูปแบบออนไลน์ กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การบรรยายจากวิทยากร คลิปหรือวีดิโอ การจัดทำรายงานและการนำเสนอรายงานของนักศึกษา

คำสำคัญ: การฝึกปฏิบัติ การศึกษาทางไกล การจัดการการผลิตสัตว์

Title: Model of Practical Training in Distance Learning System of Agricultural Management Program Major in Animal Production Management, Sukhothai Thammathirat Open University

Researchers: Assistant Professor Dr.Warinthorn Maneerat and Associate Professor Dr.Monticha Putsakum

Year: 2024

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the guidelines and factors related to the practical training of students in the distance education system and 2) to develop a practical training model for students in the distance education system. The sample was divided into two groups. The first group was 207 of student who enrolled in agricultural management program major in animal production management. The second group was 8 lecturer; who had taught practical training of agricultural management program. The data were collected by using a questionnaire and in-depth interview, which were analyzed by descriptive statistics and content analysis.

The results showed that 1) most of the students chose the practical training method by face-to-face together with online programs and face-to-face, respectively. Readiness of student in term of equipment and technology, internet system, program or application, learning period of study and the cost of studying online were at moderate level. In addition, most of the lecturers chose the practical training method by face-to-face and face-to-face blended with online programs respectively. Readiness of lecturer, in term of media and technology and relevant departments were at highest level while teaching and learning environment was in high to highest level. And 2) The practical training model for students in the distance education system should be in 2 model which were face-to-face model and mainly face-to-face with online teaching model. The important activities in the practical training model for the face-to-face included a field trip, demonstration and practical training. In addition, lectures from speakers, clips or videos, reports and presentations of student were important activities for online teaching.

Keywords: Practical training Distance education Animal production management